

**LL.M. (Cri. Law) SEMESTER- 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JULY-2024)**

Drug Addiction, Criminal Justice and Human Rights (Elective-2024)

Time: 3:00 Hours

Marks: 100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ ડ્રગ એડિક્શનનો વ્યક્તિગત અધિકારો અને સામાજિક જીવન પર કેવી અસર પડે છે તે ચર્ચાવો. ડ્રગ (૨૦)
દુષ્પ્રયોગ દ્વારા ઉભા પડતા પડકારોને ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલી કેવી રીતે સંબોધે છે?
અથવા
- પ્રશ્ન.૧ ભારતમાં ડ્રગ નિયંત્રણ અને પુનર્વસન સંબંધિત બંધારણીય અને કાનૂની ઢાંચાની તપાસ કરો.
- પ્રશ્ન.૨ જેલ અને સુધારણાત્મક સંસ્થાઓમાં ડ્રગ આસીન વ્યસનની વિતેલી માનવ અધિકાર સમસ્યાઓનું વિશ્લેષણ (૨૦)
કરો.
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ ભારતીય કાનૂની પ્રણાલી હેઠળ ડ્રગ નિર્ભર વ્યક્તિઓના અધિકારોની રક્ષા કરવા માટે ન્યાયતંત્રની ભૂમિકા ચર્ચાવો.
- પ્રશ્ન.૩ ભારતમાં નિવારક ઉપાયો અને ડ્રગ નિયંત્રણ નીતિઓની અસરકારકતાનું મૂલ્યાંકન કરો. આ ઉપાયો કેવી (૨૦)
રીતે જાહેર સલામતી અને વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતાને સંતુલિત કરે છે?
અથવા
- પ્રશ્ન.૩ ભારતની ડ્રગ નીતિને આકાર આપવા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય કરાર (જેમ કે UN Single Convention on Narcotic Drugs, 1961) ની ભૂમિકાનું ટીકાત્મક વિશ્લેષણ કરો.
- પ્રશ્ન.૪ ડ્રગ એડિક્શન અને સંગઠિત અપરાધ વચ્ચેના સંબંધની ચર્ચા કરો. ડ્રગ સંબંધિત અપરાધોને કેવી રીતે (૨૦)
સંબોધવામાં આવે છે તે ફોજદારી ન્યાય પ્રણાલી દ્વારા, જ્યારે માનવ અધિકારોનું રક્ષણ પણ થાય?
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 હેઠળની કાનૂની પ્રાવધાનીઓ અને તેમના માનવ અધિકાર પર પડતા અસરોની તપાસ કરો.
- પ્રશ્ન.૫ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૨૦)
1. પ્રાથમિક ડ્રગનો દુરઉપયોગ
 2. સાયકોટોપિક પદાર્થ
 3. પીડિતો વિનાના ગુનાઓ
 4. માનવ અધિકાર અને ડ્રગ એડિક્શન

English Version

Que.1 Discuss the impact of drug addiction on individual rights and social life. How does criminal justice respond to the challenges posed by drug abuse? (20)

OR

Que.1 Examine the constitutional and legal framework governing drug control and rehabilitation in India.

Que.2 Analyze the human rights issues faced by drug addicts in prisons and correctional facilities. (20)

OR

Que.2 Discuss the role of the judiciary in protecting the rights of drug-dependent persons under the Indian legal system.

Que.3 Evaluate the effectiveness of preventive measures and drug control policies in India. How do these measures balance public safety and individual freedoms? (20)

OR

Que.3 Critically examine the role of international conventions (like the UN Single Convention on Narcotic Drugs, 1961) in shaping India's drug policy.

Que.4 Discuss the link between drug addiction and organized crime. How does the criminal justice system address drug-related crimes while safeguarding human rights? (20)

OR

Que.4 Examine the legal provisions under the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985, and their human rights implications.

Que.5 Write Short Note (Any Two) (20)

1. Primary drug abuse
2. Psychotropic substance
3. Crimes without victims
4. Human Right and Drug Addiction
